

PRAEDICABILIA

SCOTI.

DE GENERE.

QVÆSTIO I.

An locus sit generationis principium, quemadmodum, & pater?

Etenim primum principium est unus cuiusque generationis, quem admodum, & pater, &c. cap. 2.

VÆRITVR, an locus sit generationis principium, quem admodum & pater? Quod non videtur: quia pater est principium per se, locus vero per accidens: quia non mouet.

Item: si sic: igitur & tempus erit generationis principium: quia est mensura extinsecas: sicut locus.

Ad oppositum est Porphyrius.

Ad questionem dicendum: quod oppositione est vera, si attendatur similitudo quoad genus causa: quia utrumque est in genere causæ efficientis: sic intelligit Porphyrius: id est dicit principiū, quod appropriate conuenit efficienti: falsa est autem similitudo, si intelligatur quod omnem modum causa: nam pater est

per se efficiens: locus vero tantum per accidens, scilicet, coadiuvans ad generationem, & conseruans. Differentia membrorum istius distinctionis patet secundo Physi. & 5. Metaphy.

Ad argumenta: ad primum patet.

Ad secundum dico: quod tempus non per se coadiuat ad generationem, nec saluat generatum: sed magis est causa corruptionis per se: vt ostenditur quarto Physicorum.

*Tex. cō. 13
Ttex. cō. 3.*

Summa textus, & explicatio simul.

POSTquam expeditum est Doctor circa difficultates vniuersitatis in communis, nunc descendit ad difficultates speciales circa quolibet in particulare, initium à genere sumens: & quia assignando tres genera significationes, dicit Porphyrius in secunda: quod locus vel patria est principium generationis, quæ admodum, & pater: id est Doctor breuerit, circa hanc propositionem, mouet hanc questionem: cui, duobus Argumentis facili pro parte negante: & hac adhibita distinctione, videlicet, quod similitudo illa vel referatur ad genus causa, vel admodum causandi: unicam bimembrem conclusionem assignat dicens: si similitudo attendatur quoad genus causa, locus est causa efficiens generationis: si vero attendatur quoad modum causandi, locus non est causa generationis.

Conclusio.

Primum

Primum probat: quia conservare genitum est quoddam efficiens: locus autem conservat locatum: imo coadiuat ad primordiale generationem: vt experientia constat: nam videmus multa melius conservari in loco generationis, quam alibi; licet oppositum per accidens contingat: quod cholericus genus in loco calido conservatur melius in humido: videmus etiam quod multa in quibusdam climatibus, & regionibus, generantur: quæ minime in alijs generari possunt: ergo regio, vel patria, seu locus, est generationis causa efficiens, seu principium, quo lapponiate, & per excellentiam de causa efficiente dicitur.

Secundum etiam probat: nam modus causandi pater est per se: in loco autem est per accidens: sed generare per se, & per accidens, est, alio, & alio modo, generare, vel efficiere. ex secundo Physicorum, & quinto Metaphysice, ergo. Maior probatur: quia secundum ipsum in primo dist. 2. quæst. 2. litera I. causa per se est, quæ secundum suam naturam per se, sine aliquo addito, quod faciat cum ipsa unum per accidens, causat: & sine qua effectus fieri nequit. Causa per accidens, est sine qua effectus fieri potest, et si sit est medio aliquo, sibi addito: sed pater secundum suam naturam producit filium: locus vero solum conservat genus: & hoc non ratione sua propria, sed medijs coelestibus influentijs, quæ in alio, & alio loco, sunt diversa, ac disiformes: ergo causare per se conuenit patri: & causare per accidens, conuenit loco: & ita maior est vera. Tandem soluit argumenta: quæ cum suis solutionibus manifesta sunt in texu.

Nota tamen: quod nonnulla possunt circa hanc questionem disputari: videlicet, quid, & quotuplex sit locus: quid generatio: quid, & quo duplex sit causa: & alia similia: quia tamen metas Logicæ transcendunt, omissa facimus, aduententes solum, locum in praesenti sumi, pro aggregato ex ultima superficie aeris circumscribente, & ex qualitatibus atque, & passiis, simul cum influenza coelesti: qui, vt sic, concurrit efficienter per accidens ad conservationem geniti, & ad illius formationem: qui, vt sic, dicitur à Doctore esse causam, non mouentem: quia non ita principaliter, & per se mouet, sicut pater: quod non conuenit temporis: quia cum sit numerus motus: & motus distare faciat quod est: id est dicitur per se causa corruptionis.

QVÆST. III.

Quid sit diffinitum in generis definitione?

Tripli citate igitur cum genus dicatur: de tertio, apud Philosophos, sermo est, quod etiam describentes assignauit.

runt dicentes: genus esse, quod de pluribus differentiis specie in eo quod quid sit, prædicatur, &c. Cap. codem.



IREMUS hanc definitionem: genus est, quod prædicatur de pluribus, &c. quaritur primo: quid hic diffiniatur: an intentio: an res?

Quod non intentio videtur: quia intentio, cum sit accidens, non prædicatur in quid de re: quod autem hic diffinitur, prædicatur in quid de re.

Item: intentio non prædicatur in quid, nisi de hac intentione, & illa, quæ tantum differunt materialiter, & numeraliter: differentia autem specifica est formalis: quod autem hic diffinitur, prædicatur de pluribus differentiis specie in quid. Assumptum paret: quia intentio generis in animali, & colore, non differunt, nisi per illud, cui applicatur intentio accidentaliter.

Item: si hic diffiniatur intentio generis: pari ratione intentio speciei postea ergo cum ista intentione sint disparatae & disparatum non prædicatur de disparato: sequitur ergo: quod genus non prædicatur de specie: vt hic loquitur Porphyrius: cuius oppositum dicit Porphyrius cap. de specie.

Item: Porphyrius, exponendo diffinitionem, exemplificat de animali, & homine: ergo de illis intendit diffinitionem dare: aliter exemplum non esset ad propositum.

Ad oppositum: Logicus tantum debet diffinire, quod per se considerat: illud est intentio: igitur, &c. maior patet: quia quidquid diffinitur ab aliquo, cognosciatur ab eo, secundum suum quod quid est: & ita per se: probatio minoris: quod primo consideratur à Logico, est aliquid commune habens unum intellectum: quia ens per accidens non est scibile raut ergo illud estres: & sic à primo considerato dicetur Logicus Artifex realis: aut intentio quod est propositum.

Ad questionem dicitur: quod res sub intentione diffinirur: quia sic res à Logico consideratur: & sic patet ad argumenta pro vtraque parte.